

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Timofti Vladimir și Moraru Petru

judecând, fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de inculpatul Russu Ivan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, în cauza penală în privința lui

Russu Ivan Ivan, născut la 02.11.1982, originar din or. Bender și domiciliat în mun. Chișinău, bd. Dacia 60/5 ap. 164.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.11.2013 – 29.12.2015;

Instanța de apel: 28.01.2016 – 14.04.2016;

Instanța de recurs: 21.06.2016 – 29.11.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 decembrie 2015, Russu Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Russu Ivan a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 (unu) an, cu condiția dacă inculpatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin muncă cinstită și purtare exemplară va îndreptăți încrederea acordată.

Acțiunea civilă înaintată de către Sîrbu Svetlana privind încasarea prejudiciului material și moral a fost admisă în parte.

A fost dispusă încasarea de la Russu Ivan în beneficiul lui Sîrbu Svetlana prejudiciul material în mărime de 15600 lei și prejudiciul moral în sumă de 5000 lei, în rest a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a stabilit, că inculpatul Russu Ivan Ivan, activând în calitate de șef al Serviciului Juridic al Ministerului Culturii,

conform ordinului Ministrului Culturii nr. 29-p din 09.02.2011, fiind persoană publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării atribuțiilor de șef al Serviciului Juridic al Ministerului Culturii, fiind obligat în conformitate cu Fișa de post, de a dirija în cunoștință de cauză și în strictă conformitate cu legislația în vigoare sectorul de muncă încredințat, să manifeste inițiativă și perseverență, să asigure îndeplinirea întocmai a legii, să se călăuzească în exercitarea activității sale de actele normative, să fie obiectiv și imparțial, având obligații în vederea îndeplinirii atribuțiilor funcționale în strictă conformitate cu legislația în vigoare, iar în conformitate cu Legea privind combaterea corupției și protecționismului nr. 900-XIII din 27.06.1996, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de fișa postului, a comis abuz de serviciu în următoarele circumstanțe:

Astfel, el la 26.01.2012, aflând despre faptul, că Sîrbu Svetlana Andrei conform ordinului Ministrului Culturii nr. 08-p din 26.01.2012, a fost numită în funcția de consultant în cadrul Serviciului Juridic al Ministerului Culturii, folosind situația sa de serviciu, a invitat-o în biroul de serviciu și i-a înaintat condiția de a-i achita suma de 1000 euro, pentru a nu-i crea impedimente în activitate, pe motiv că încadrarea acesteia în funcție, urma a fi coordonată preventiv cu el, însă ea ar fi neglijat acest fapt.

Primind răspunsul, precum că ea nu dispune și nu are de unde face rost de suma de bani indicată, Russu Ivan a redus suma pretinsă până la 500 de euro, însă aflând că și această sumă pentru ea este o povară, acesta a informat-o pe Svetlana Sîrbu, că el va facilita angajarea ei în calitate de membru al Consiliului de Administrație în cadrul Întreprinderii de Stat „Combinatul Poligrafic din Chișinău”, care se subordonează Ministerului Culturii, funcția plătită din bugetul de stat, iar mijloacele bănești achitate ei pentru munca depusă în calitatea respectivă, care urmau a fi transferate la un nou cont de card bancar, să i le transmită lui prin transmiterea cardului bancar și codului PIN al cardului, care urma a fi perfectat și eliberat.

Fiind impusă de situația creată și de insistențele lui Russu Ivan, căruia i se subordona conform statelor de personal, Sîrbu Svetlana a acceptat propunerea ultimului.

Astfel, în baza ordinul Ministrului Culturii nr. 18 din 30.01.2012, ea a fost numită în calitate de membru al Consiliului de administrație al Întreprinderii de Stat „Combinatul Poligrafic din Chișinău”, primind din contabilitatea întreprinderii cardului bancar deservit de către B.C. „Moldindconbank” S.A. cu nr. 6766330001789058 și codul PIN.

După ce a primit cardul bancar, Svetlana Sîrbu întru executarea cerințelor conducătorului nemijlocit Russu Ivan, în martie 2012 i-a transmis cardul bancar

eliberat pe numele său, înscriindu-i cu pixul codul PIN, astfel transmițându-i accesul total asupra mijloacelor bănești transferate la contul ei de card.

Pentru activitatea în cadrul Consiliului de administrație al Întreprinderii de Stat „Combinatul Poligrafic din Chișinău”, în contul de card indicat, au fost transferate la 06.03.2012 suma de 1508 lei, la 05.04.2012 suma de 1336 lei, la 07.05.2012 suma de 2023 lei, la 07.06.2012 suma de 973 lei, la 11.07.2012 suma de 1335 lei, la 08.08.2012 suma de 1336 lei, la 07.09.2012 suma de 1336 lei, la 07.10.2012 suma de 1336 lei, la 07.10.2012 suma de 1336 lei, la 08.11.2012 suma de 1336 lei, la 07.12.2012 suma de 1335 lei, la 14.01.2013 suma de 1336 lei, la 07.02.2012 suma de 1336 lei, la 07.03.2013 suma de 1336 lei, la 08.04.2013 suma de 1336 lei și la 07.05.2013 suma de 798 lei, în total în perioada menționată au fost transferați la contul de card indicat suma de 19996 lei.

Disponând de cardul și numărul codului PIN, Russu Ivan, în perioada lunilor martie 2012 - mai 2013, a extras din contul de card bancar, cu ajutorul cardului pe care-l primise de la deținătoarea legală, lunar diferite sume, tranzacții cuprinse între 40 lei și 1300 lei, în sumă totală de 15600 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel inculpatul Russu Ivan, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, iar acțiunea civilă să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea apelului inculpatul a invocat următoarele argumente.

Instanța de judecată a pus la baza condamnării declarațiile părții vătămate, fără a da o apreciere critică declarațiilor părții vătămate date la diferite etape ale cauzei penale, care conțin divergențe neînlăturate, divergențe care sunt în contradicție cu circumstanțele învinuirii aduse de către organul de urmărire penală cum ar fi:

- a) momentul, când partea vătămată a făcut cunoștință cu inculpatul;
- b) faptul existenței cărorva datorii a părții vătămate față de inculpat;
- c) faptul existenței unor relații pozitive între partea vătămată și inculpat, precum și existența unor cheltuieli în cadrul activității de serviciu împreună cu inculpatul și partea vătămată, fapte confirmate de către martorii Cîșlaru Andrei și Rotaru Nicolae.

Apelantul a considerat, că declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic, deoarece Sîrbu Svetlana nu ține minte când a făcut cu el cunoștință până sau după angajarea în Ministerul Culturii, declarând diferit în acest sens; nu ține minte când el a solicitat banii până la angajare sau după angajare; nu ține minte despre numărul împrumuturilor în sumele mai mari, care le-a împrumutat de la el, dar le admite, nu ține minte numărul achitărilor lui în cantina și cheltuielile lui pentru transport a automobilului, dar le admite. Aceste divergențe, în opinia inculpatului, nu au fost înlăturate în nici un mod.

A invocat faptul *lipsei subiectului infracțiunii*, considerând că instanța de fond eronat a stabilit, că el poate fi subiect al infracțiunii prevăzute de art. 327 Cod penal.

Apelantul a menționat în acest sens, că acuizarea i-a incriminat fapta prevăzută de art. 327 Cod penal, care era în vigoare la momentul aducerii învinuirii și care prevedea „folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu”, cu toate acestea la momentul presupusei fapte incriminate prevederile art. 327 Cod penal aveau un alt conținut și anume „folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu”, această prevedere cu privire la subiectului infracțiunii din persoană cu funcție de răspunde a fost modificată prin Legea nr.245 din 02.12.2011 publicată la 03.02.2012 prin care a modificat „pct.11. la articolul 327 alineatul (1) și la articolul 328 alin. (1): în dispoziții, cuvintele „cu funcție de răspundere” *se substituie* cu cuvântul „publică”; în sancțiuni, cuvintele „(sau fără)” se exclud.”

Astfel inculpatul a invocat, că instanța de judecată a încălcat prevederile art.8 Cod penal care stipulează că „caracterul penal al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilește de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei, deoarece fapta incriminată inculpatului a avut loc la data de 26.01.2012, astfel subiectul infracțiunii prevăzute de art. 327 urmează să fie o persoană cu funcție de răspundere, însă inculpatul nu a fost persoană cu funcție de răspundere, de aceea, în opinia inculpatului, el nu este subiect al infracțiunii, motiv din care procesul penal urma a fi încetat.

Apelantul a mai indicat, că instanța de fond a calificat fapta incriminată ca o infracțiune prelungită, însă conform legislației momentul consumării infracțiunii este luarea, acceptarea sau emiterea faptei, indiferent de faptul, când au survenit consecințele. Consideră, că fapta incriminată chiar dacă a avut loc, s-a consumat în momentul acceptării ș.a.

Sentința contestată intră în contradicție cu practica judiciară, deoarece potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție ”Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție”, care menționează în pct. 6.1, că ”noțiunea „funcționar public” este subsecventă față de noțiunea „persoană publică”.

Inculpatul a considerat, că reieșind din aceste concluzii, chiar și în cazul, când la acel moment ar fi fost în vigoare legea nouă, oricum el nu poate fi subiect al infracțiunii incriminate, deoarece funcția deținută de el nu presupune posibilitatea influenței sale la angajarea în serviciu sau crearea cărorva impedimente părții vătămate în activitatea acesteia, deoarece nu are careva împuterniciri de sancționare a acesteia.

A invocat și faptul, că instanța de fond eronat a constatat, că în speță este prezent obiectul infracțiunii, omițând să menționeze, că obiectul juridic al infracțiunii imputate lui îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică.

La fel, a indicat și asupra faptului, că prima instanță n-a stabilit existența în acțiunile lui a laturii subiective a infracțiunii incriminate, invocând că nu a fost stabilită intenția lui, nefiind combătută declarația sa cu privire la faptul, că el primea

sumele de bani, urmărind restituirea sumei de bani datorate de către partea vătămată, precum și latura obiectivă a infracțiunii de abuz de serviciu se realizează printr-o acțiune în cazul îndeplinirii defectuoase a unui act sau printr-o inacțiune. Acțiunea sau inacțiunea făptuitorului trebuie să fie săvârșită în exercițiu atribuțiilor sale de serviciu, când desfășoară activități legate de atribuțiile sale de serviciu.

În acest sens a considerat, că în învinuirea adusă lui și în sentință nu este menționat ce acțiuni sau inacțiuni trebuie să fi îndeplinit el în exercitarea atribuțiilor de serviciu, fiind indicat numai faptul, că „a amenințat-o cu careva impedimente în exercițiul funcției”.

Probele prezentate de acuzare referitor la actele ridicate de la Băncile Comerciale nu pot avea careva relevanță la stabilirea abuzului de serviciu, faptului de abuz, deoarece, nu este cunoscut cine este pe fotografiile date.

De asemenea, a considerat că, instanța de fond ilegal a admis încasarea prejudiciului material integral, precum și a prejudiciului moral, fără a-și motiva decizia, iar partea vătămată nu și-a argumentat acțiunea civilă depusă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost admis din alte motive apelul inculpatului Russu Ivan, casată parțial sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 29.12.2015 și pronunțată o nouă hotărâre în latura stabilirii pedepsei, prin care:

Russu Ivan recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, adică 16000 (șaisprezece mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani.

În rest dispozițiile sentinței atacate au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat, că audiind opiniile participanților la proces, cercetând suplimentar probele administrate de către instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, a constatat, că instanța de fond a stabilit corect, că starea de fapt și acțiunile inculpatului Russu Ivan se încadrează în dispoziția art. 327 alin. (1) Cod penal - adică, inculpatul fiind persoană publică, a folosit intenționat situația sa de serviciu în interes personal, prin ce a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege a cet. Sîrbu Svetlana.

Instanța de apel a reținut, că deși inculpatul Russu Ivan nu a recunoscut vina de comiterea infracțiunii, vinovăția lui se dovedește prin probele acumulate de organul de urmărire penală, cercetate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel și anume prin:

- declarațiile părții vătămate Sîrbu Svetlana, care fiind audiată în cadrul ședinței instanței de apel a susținut declarațiile făcute anterior și suplimentar a mai indicat, că la Ministerul Culturii a fost angajată la recomandarea avocatului Rîhle Vasile, s-a adresat la Russu Ivan cu rugămintea de a-i comunica dacă sunt locuri

vacante în cadrul Ministerului, el a confirmat acest fapt și a fost angajată. La întrebările adresate a explicat, că la propunerea lui Russu I. de a-i transmite suma de 1000, iar apoi 500 euro nu era nimeni prezent. Cardul a fost cerut de către Russu I. în ziua când i-a fost eliberat ei, pe care l-a transmis în anul 2013 împreună cu codul PIN.

Timp de o lună de zile cât a fost în concediu, cardul a fost la ea, iar când s-a întors Russu i l-a cerut înapoi. Când Russu I. a aflat, că ea l-a denunțat, i-a restituit cardul. Consideră, că dacă nu-i dădea cardul lui Russu I. când acesta i l-a cerut, el avea să-i creeze impedimente în serviciu și o amenința, că dacă nu-i transmite cardul o concediază, îi face comisie disciplinară. Pe lună la Ministerul Culturii avea aproximativ 70 de dosare. Câte dosare avea Russu nu cunoaște, deoarece el avea și dosare personale. Nu a comunicat că-l cunoaște pe Russu I. de mai dinainte, dar pe Russu l-a cunoscut în timpul, când conclucra cu avocatul Rîhlea V., unde l-a cunoscut. La Ministerul Culturii activa în calitate de consultant juridic, iar șef al Direcției Juridice de la Minister era Russu Ivan. Activitatea de bază era în cadrul Ministerului, în calitate de consultant, dar mai activa și la Combinatul Poligrafic. A activat și în Consiliul de Administrare al "Moldova-film". Sume mari datorate lui Russu nu avea, împrumuta câteodată câte 50 lei, dar îi restituia în aceeași zi de pe cardul de salariu, iar celălalt card se afla la Russu I. La "Moldova-film" prin acea perioadă nu se achita salariu, s-a achitat la finele anului 2012 și a început a primi câte 800 lei. Fiul ei în ultima lună a anului 2013 a extras bani, mai mult nimeni nu a avut acces la acest card;

- procesul-verbal din 22.07.2013 de consemnare a plângerii cet. Sîrbu Svetlana, prin care ea invocă clar că în circumstanțele descrise Russu Ivan a estorcat de la ea suma de bani și i-a extras de pe contul cardului bancar, anume pentru a nu-i crea impedimente în activitatea de serviciu din cauza că numirea ei în funcție nu a fost coordonată cu el (f. d. 19-20 Vol. I);

- procesul-verbal din 20.09.2013 de examinare a actelor parvenite de la Î.S. „Combinatul Poligrafic din Chișinău” și Ministerul Culturii (f. d. 47 Vol. I) în procesul căruia s-a stabilit, că prin documentele contabile parvenite de la Î.S. „Combinatul Poligrafic din Chișinău”, unde este indicată perioada de timp, când pe contul bancar al cardului bancar eliberat pe numele Sîrbu Svetlana au fost transferate mijloacele financiare și pe acest cont au fost transferați în perioada 06.03.2012-07.05.2013 19996 lei (f. d. 24-33 Vol. I), iar prin ordinele de numire în funcție a lui Ivan Russu nr.29-p din 09.02.2011, ordinul nr.226-p din 02.10.2012 cu privire la numirea în funcție prin transfer a lui Russu Ivan, ordinul în privința lui Svetlana Sîrbu nr.269-p din 04.10.2012, și ordinul de numire în funcție prin transfer a dnei Sîrbu Svetlana, parvenite conform demersului remis la Ministerul Culturii și fișa de post a lui Ivan Russu din 10.10.2012, unde nu e indicat faptul suportării de către șeful serviciului a unor cheltuieli de serviciu sau să perceapă careva mijloace financiare de la subalterni pentru acoperirea cheltuielilor de serviciu (f. d. 36- 46 Vol. I);

- procesul-verbal din 03.09.2013 de ridicare a documentelor bancare de la BC „Moldindconbank” SA, prin care s-au ridicat lista tranzacțiilor efectuate prin intermediul cardului bancar 676633*****9058 în rețeaua de bancomate a BC „Moldindconbank” SA, imaginile foto a persoanelor ce au efectuat tranzacții prin intermediul cardului bancar 676633*****9058 în rețeaua de bancomate a BC „Moldindconbank” SA în perioada 07.03.2012-21.05.2013 și un disc CD-R cu informația solicitată (f. d. 55 Vol. I);

- procesul-verbal din 18.09.2013 de cercetare a documentelor și obiectelor, unde în lista tranzacțiilor efectuate prin intermediul cardului bancar 676633*****9058 în rețeaua de bancomate a BC „Moldindconbank” SA, în imaginile foto a persoanelor ce au efectuat tranzacții prin intermediul cardului bancar 676633*****9058 în rețeaua de bancomate a BC „Moldindconbank” SA în perioada 07.03.2012-21.05.2013 și un disc CD-R cu informația bancară și imaginile foto s-a depistat, că în rezultatul cercetării discului CD-R indicat, Anexa nr.1 cu listă a tranzacțiilor efectuate prin intermediul cardului nr. 676633*****9058, în rețeaua bancomatelor BC „Moldindconbank” SA, în perioada de timp 07.03.2012-21.05.2013 și anexa nr.2, cu imaginile foto a persoanelor ce au introdus cardul bancar indicat în bancomatele ce aparțin BC „Moldindconbank” SA în perioada de timp 07.03.2012-21.05.2013 s-a constatat cu certitudine, că din imaginile foto efectuate de aparatele de înregistrare a bancomatelor indicate și din lista tranzacțiilor rezultă, că la 14.03.2012 persoana ce seamănă după înfățișare cu cet. Russu Ivan a extras din bancomatul BC „Moldindconbank” SA situat pe bd. Ștefan cel Mare nr. 132, mun. Chișinău suma de 200 lei. Tot aceea persoană, la 15.06.2012, a extras din bancomatul „Moldindconbank” SA situat pe str. Armenească, nr. 38 suma de 400 lei, din același bancomat suma de 1000 de lei, la 21.11.2012 din același bancomat suma de 500 de lei, la 15.03.2013 din același bancomat suma de 200 de lei, la 24.10.2012 din bancomatul băncii indicate situat pe str. Gr. Vieru 22/1, mun. Chișinău suma de 180 lei, la 09.12.2012 din bancomatul băncii indicate situat în mun. Chișinău, bd. Dacia 47/6, suma de 500 lei, la 27.01.2013 din același bancomat suma de 40 lei, din același bancomat suma de 1300 lei, la 21.04.2013 din același bancomat suma de 80 de lei, la 19.02.2013 din același bancomat suma de 1300 lei, la 04.03.2013 din același bancomat suma de 40 de lei, la 10.12.2012 din bancomatul BC „Moldindconbank” SA situat pe str. Brîncuși, nr. 110, mun. Chișinău suma de 300 lei, la 21.01.2013 din bancomatul BC „Moldinconbank” SA situat pe bd. Dacia nr.35, mun. Chișinău suma de 1300 lei (f. d. 97-99 Vol. I);

- procesul-verbal din 03.09.2013 de ridicare a informației bancare din BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA (f. d. 105 Vol. I);

- procesul-verbal din 02.10.2013 de examinare a informației bancare și documentelor bancare ridicate de la BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA prin care se confirmă declarațiile părții vătămate Svetlana Sîrbu conform căreia în perioada când cardul s-a aflat la ea în perioada de timp 16.07.2012-23.06.2013, a extras o parte din mijloacele financiare aflate pe contul cardului din bancomatele

deservite de către BC „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” amplasate în Casa Guvernului de pe Piața Marii Adunări Naționale din mun. Chișinău și magazinul „IMC Marchet” amplasat în sectorul Telecentru al mun. Chișinău. (f. d. 108 Vol. I);

- procesul-verbal din 04.09.2013 de ridicare a informației bancare din BC „Victoriabank” SA (f. d. 117 Vol. I);

- procesul-verbal din 03.10.2013 de cercetare și examinare a informației bancare și documentelor bancare ridicate de la BC „Victoriabank” SA, prin care se confirmă declarațiile părții vătămate Svetlana Sîrbu conform căreia în perioada, când cardul s-a aflat la ea în perioada de timp 16.07.2012-23.06.2013, feciorul ei minor a extras o parte din mijloacele financiare aflate pe contul cardului din bancomatul deservit de către BC „Victoriabank” amplasat pe str. Miorița 6, mun. Chișinău (f. d. 118 Vol. I);

- procesul-verbal din 20.09.2013 de ridicare de la Svetlana Sîrbu a cardului bancar nr. 676633*****9058 și răspunsului remis ei, cu nr.00/20/03/1-2.3-052/7745 din 01.08.2013 de către BC „Moldindconbank” SA (f. d. 135,137-150, Vol. I);

- cardul bancar nr. 676633*****9058 Svetlana Sîrbu anexat la materialele cauzei (f. d. 136 Vol. I), care confirmă faptul declarațiilor depuse de către partea vătămată Sîrbu Svetlana că a scris pe card codul PIN, iar din fotografiile remise în adresa acesteia este și persoana ce se aseamănă cu inculpatul Russu Ivan;

- procesul-verbal de confruntare din 03.10.2013 dintre partea vătămată Sîrbu Svetlana și învinuitul Russu Ivan prin care Svetlana Sîrbu și-a reconfirmat declarațiile depuse anterior indicând că impedimentul care putea să-l creeze Russu Ivan era ca ea să nu fie angajată la serviciu. (f. d. 173-174 Vol. I);

- procesul-verbal din 01.10.2013 de cercetare a cardului bancar nr. 676633*****9058 pe numele Svetlana Sîrbu și răspunsului remis de către BC „Moldindconbank” SA Svetlanei Sîrbu, cu nr.00/20/03/1-2.3-052/7745 din 01.08.2013, prin conținutul căruia s-au confirmat declarațiile depuse de Svetlana Sîrbu, conform cărora ea a scris pe suprafața cardului bancar indicat codul PIN necesar pentru efectuarea tranzacțiilor și în documentele bancare primite însoțite de imagini foto, s-a constatat că o persoană asemănătoare cu Russu Ivan a extras cu cardul menționat de la diferite bancomate din mun. Chișinău ce aparțin BC „Moldinconbank” SA, inclusiv la 14.03.2012, ora 18.20, a retras din bancomatul situat pe bd. Ștefan cel Mare nr.132, mun. Chișinău suma de 200 lei, la 15.06.2013 ora 18.26, din bancomatul situat pe str. Armenească nr.38, mun. Chișinău suma de 400 lei, la 17.10.2012 ora 17.54 din bancomatul situat pe str. Armenească nr.38, mun. Chișinău suma de 1000 lei, la 24.10.2012 ora 13.28 din bancomatul situat pe bd. Grigore Vieru 22/1, mun. Chișinău suma de 180 lei, la 12.11.2012 ora 23.59 din bancomatul situat pe str. Armenească nr.38, mun. Chișinău suma de 500 lei, la 09.12.2012 ora 14.09 din bancomatul situat pe bd. Dacia 47/6, mun. Chișinău suma de 500 lei, la 21.01.2013 din bancomatul situat pe bd. Dacia 35, mun. Chișinău suma de 1300 lei, la 27.01.2013 ora 17.14 din bancomatul situat pe bd. Dacia 47/6,

mun. Chișinău suma de 40 lei, la ora 09.32 din bancomatul situat pe bd. Dacia 47/6, mun. Chișinău suma de 1300 lei, la 04.03.2013 ora 14.23 din bancomatul situat pe bd. Dacia 47/6, mun. Chișinău suma de 40 lei, la 15.03.2013 ora 18.26 din bancomatul situat pe str. Armenească nr.38, mun. Chișinău suma de 200 lei, la 19.04.2013 ora 08.37 din bancomatul situat pe bd. Dacia 47/6, mun. Chișinău suma de 1300 lei și la ora 18.39 din bancomatul situat pe bd. Dacia 47/6, mun. Chișinău suma de 80 lei. (f. d. 151 Vol. I).

Urmare a probelor sus-elucidate instanța de apel a conchis, că vina lui Russu Ivan a fost demonstrată pe deplin, declarațiile părții vătămate Sîrbu Svetlana coroborând cu celelalte probe prezentate de partea acuzării, neexistând divergențe între cele declarate de aceștia la urmărirea penală și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond și de apel.

Instanța de apel a reiterat, că nu poate fi reținut argumentul inculpatului, precum că el nu poate avea calitatea de subiect, din motiv că el nu este persoană publică, or, inculpatul Russu Ivan, activând în calitate de șef al Serviciului Juridic al Ministerului Culturii, conform ordinului Ministrului Culturii nr. 29-p din 09.02.2011, funcție ocupată de acesta în perioada 09.02.2011 – 12.07.2013, iar potrivit fișei postului din 10.10.2012 (f. d.40 Vol. I) nivelul funcției inculpatului este funcție publică, care potrivit art. 7 alin. (1) lit. b) al Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nivelului atribuțiilor titularului, funcțiile publice fiind clasificată ca funcție publică de conducere.

Instanța de apel a statuat, că corect de către instanța de fond au fost reținute și modificările intervenite în art. 123 alin. (2) Cod penal, potrivit căruia, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public - au intrat în vigoare în baza Legii nr. 245/02.12.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative /Monitorul Oficial 25-28/77 la 03.02.2012.

Instanța de apel a considerat, că este neîntemeiat și argumentul inculpatului, precum că instanța de fond nu a stabilit corect circumstanțele cauzei și eronat a stabilit, că în speță se constată existența obiectului infracțiunii și latura obiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului, deoarece potrivit componentei de infracțiune prevăzută la art. 327 alin. (1) Cod penal, obiectul juridic special îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără abuzuri, cu respectarea intereselor publice, precum și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.

Obiectul material al infracțiunii reprezintă sau îl poate reprezenta corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la alin. (1) art. 327 Cod penal include trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea sau inacțiunea de folosire a situației de serviciu; 2) urmările prejudiciabile, și anume daunele în proporții considerabile acuzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin „folosirea situației de serviciu” se înțelege săvârșirea unor acțiuni sau inacțiuni care decurg din atribuțiile de serviciu ale făptuitorului și care sunt în limitele competenței sale de serviciu.

Sub acest aspect, instanța de apel a reținut, că de către instanța de fond corect a fost constatată existența în acțiunile inculpatului a laturii obiective, laturii subiective, precum și obiectul infracțiunii, or, Sîrbu Svetlana, fiind subalterna inculpatului, și chiar dacă în atribuțiile acestuia nu intra angajarea și eliberarea de la serviciu al ei, totuși Russu Ivan, făcând abuz de serviciu său, în interes material, a ridicat bani de pe cardul bancar al părții vătămate, a acționat, folosindu-se de situația de serviciu, i-a adus prejudiciu drepturilor și intereselor lui Sîrbu Svetlana, și a acționat în acest sens cu intenție, fiind în funcție.

Totodată, referitor la declarațiile martorilor Rotaru Nicolae și Cîșlaru Andrei instanța de apel a statuat, că prima instanță corect a stabilit, că ultimii, de fapt, doar l-au caracterizat pe inculpat și relația dintre acesta și partea vătămată, iar faptul dat nu demonstrează nevinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate.

La fel, instanța de apel a menționat, că de către prima instanță just au fost respinse afirmațiile inculpatului Russu Ivan, precum că sumele extrase de pe contul lui Sîrbu Svetlana prin intermediul cardului bancar nu constituiau datorii acumulate din partea acesteia pentru cheltuielile de deplasare, procurarea ceaiului, cafelei, produselor alimentare, etc., deoarece suma de 15600 lei este una exagerată pentru aceste cheltuieli pe o perioadă de un an și jumătate, mai mult ca atât, că partea vătămată, crescând și educând de una singură doi copii minori, în mod evident nu putea să-și permită de a efectua asemenea cheltuieli, fapt ce confirmă, că dânsa făcea parte din persoanele cu situație financiară defavorizată.

Astfel, în circumstanțele descrise, instanța de apel a conchis, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este dovedită în cadrul procesului penal.

Față de lucrul judecat de prima instanță, instanța de apel a constatat motivarea amplă și temeinică a sentinței pronunțate, care este bazată pe un proces legal de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel hotărârea fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În asemenea situație instanța de apel a considerat, că potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CEDO Garcia Ruis contra Spaniei).

Astfel, instanța de apel a conchis, că este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod penal, folosirea de către o persoană publică a situației de serviciu în interes personal, care a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.

Instanța de apel a considerat, că susținerile de către inculpat că nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate nu echivalează cu achitarea acestuia, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către acesta. Astfel, criticile cu privire la aprecierea probelor efectuată de instanța de judecată exprimă opinia subiectivă a apelantului, care nu are suport temeinic.

În sensul vizat, instanța de apel a menționat, că apelul declarat de către inculpatul Russu Ivan în partea ce ține de achitarea sa este nemotivat, deoarece în vederea solicitării casării sentinței nu sunt prezentate careva temeiuri, mai mult, cercetarea judecătorească în instanța de fond, s-a desfășurat sub toate aspectele, complet și obiectiv prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii.

De asemenea instanța de apel a reținut, că potrivit art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, în limitele prevederilor arătate în alin. (1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Astfel, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului, instanța de apel a constatat, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor de la art. 7, 61, 75 Cod penal.

Astfel, pentru infracțiunea comisă de inculpat, prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, legea penală prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 300 la 800 unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

În prezența circumstanțelor descrise, instanța de apel a considerat necesar de specificat faptul, că sancțiunea art. 327 alin. (1) Cod penal, prevede următoarele pedepse alternative: amendă și închisoare.

Astfel, în cazul în care sancțiunea articolului prevede pedepse alternative, individualizarea categoriei pedepsei se începe de la pedeapsa cea mai blândă, care întotdeauna este înscrisă prima în sancțiune conform ierarhiei pedepselor legiferaute în art. 62 Cod penal.

La stabilirea categoriei pedepsei, instanța de judecată trebuie să țină cont de criteriile prevăzute de art. 75 Cod penal și scopurile pedepsei prevăzute în art. 61 Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei lui Russu Ivan, instanța de apel a reținut, că infracțiunea comisă de acesta face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, prejudiciul părții vătămate nu a fost restituit, ca circumstanțe atenuate fiind stabilită comiterea unei infracțiuni pentru prima dată, prezența a 3 copii minori în familia sa, se caracterizează pozitiv la locul de muncă și de trai, precum și lipsa circumstanțelor agravante, circumstanțe care, în cumul, denotă faptul, că scopul legii penale va fi atins și prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, ori motive pentru stabilirea pedepsei cu închisoarea nu există.

Instanța de apel a menționat, că asupra acțiunii civile, care a fost admisă în parte, soluția instanței de fond este una corectă, or, pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că partea vătămată a avut de suferit atât material cât și moral, prima instanță stabilind corect mărimea prejudiciului material în sumă de 15600 lei, precum și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, declară recurs ordinar inculpatul Russu Ivan, iar la 04.10.2016 recurs suplimentar, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

6.1. În motivarea recursului, inculpatul a invocat ca temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 1), 2), 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, indicând următoarele argumente:

- instanțele de fond nu s-au pronunțat asupra plângerii depuse de către el în baza art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat admiterea contestației depuse împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală;

- instanțele de fond n-au constatat existența în acțiunile sale a componenței de infracțiune prevăzută la art. 327 Cod penal, deoarece conform hotărârilor contestate a fost recunoscut vinovat pentru o faptă ce constituie o acțiune ilegală ce ține de atribuțiile de serviciu sau abuzând de atribuțiile de serviciu, însă în atribuțiile lui de serviciu nu intră angajarea și eliberarea din funcție și nici sancționarea părții vătămate;

- în același sens menționează, că instanțele de fond n-au luat în considerație faptul, că obiectul juridic lipsește sau nu a fost constatat în învinuirea adusă și această aplicare a normei intră în contradicție cu hotărârea altei cauze și anume

decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 iulie 2014 în cauza penală în privința lui Scurtu Nikon Petru pe art. 327 Cod penal în care este indicat: „pct. 16.4. O condiție obligatorie a răspunderii penale pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu constă în faptul că trebuie să existe legătura directă între acțiunile făptuitorului, ca persoană cu funcții de răspundere, competențele ei, date prin lege sau printr-un act subordonat legii, și urmările survenite”;

- consideră, că probele prezentate de acuzare referitor la actele ridicate de la băncile comerciale nu pot avea careva relevanță pentru stabilirea abuzului de serviciu, faptului de abuz, deoarece nu este stabilit cine este pe fotografiile ridicate, deoarece din fotografiile ridicate se presupune, că se vizualizează trei persoane, două de genul masculin și a treia de genul feminin. Însă procurorul nu este specialist în domeniu pentru a da apreciere cine anume este pe imaginile ridicate, iar un specialist în domeniu nu s-a expus;

- instanța de judecată era obligată să dea apreciere critică declarațiilor părții vătămate, însă instanța a pus la baza condamnării declarațiile părții vătămate care conțin divergențe neînlăturate, divergențe cu declarațiile proprii date la diferite etape ale cauzei penale, care sunt și în contradicție cu circumstanțele acuzării aduse de organul de urmărire penală, astfel, considerând, că lipsa aprecierii declarațiilor este o eroare de fapt a instanțelor de fond;

- consideră neîntemeiată admiterea acțiunii civile, prin care s-a încasat prejudiciul material integral și prejudiciul moral, fără însă a motiva decizia în acest sens, și mai mult ca atât, că careva motive de către partea vătămată nu au fost menționate;

- invocă, că instanța de judecată nu a fost compusă potrivit legii ori completul format nu putea judeca cauza, deoarece judecătorul Melinteanu I. a participat la examinarea recursului în ordinea contestării măsurii preventive (art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală).

6.2. În motivarea recursului ordinar suplimentar inculpatul Russu Ivan, fără a invoca expres careva temeii prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, solicită achitarea sa, menționând în acest sens următoarele argumente:

- completul de judecători al instanței de apel nu avea dreptul de a examina cauza, deoarece inculpatul în cadrul urmăririi penale a contestat măsura asiguratorie la judecătorul de instrucție cu recurs, iar completul care a examinat apelul a participat și la examinarea recursului ca măsură preventivă/asiguratorie;

- în cadrul audierii inculpatului la apel nu s-a întocmit procesul-verbal al ședinței, sau declarațiile inculpatului nu au fost scrise integral;

- fapta incriminată s-a produs în perioada modificării legii penale conform căreia este învinuit inculpatul, iar instanța nu a aplicat legea mai favorabilă, deoarece conform acesteia el nu este subiect al infracțiunii;

- nu s-a menționat cu ce acțiuni sau inacțiuni rezultate din obligațiile de serviciu a abuzat-o pe partea vătămată, sau cu ce a acționat sau nu a acționat conform atribuțiilor de serviciu;

- nu s-a menționat obiectul juridic al infracțiunii sau, obiectul juridic al infracțiunii imputate îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, nu s-a definit care sunt acțiunile sau inacțiunile obiectului juridic.

7. Procurorul și partea vătămată Sîrbu S. au depus referințe privind opinia asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

8.1. Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Instanța de recurs ordinar verifică legalitatea hotărârilor atacate în limitele motivelor invocate de recurent în baza temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Colegiul lărgit menționează că potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Reeșind din prevederile legale expuse supra și practica judiciară constantă, instanța de recurs constată, că nici unul din temeiurile la care se referă autorul recursului nu și-au găsit confirmare din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, iar concluziile instanței de apel expuse în decizia atacată sunt juste și se confirmă prin cumulul de probe indicate în ea.

Astfel, Colegiul lărgit consideră, că nu și-au găsit confirmare argumentele recurentului sub aspectul temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se*

întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul lărgit menționează, că argumentele formulate în recurs în acest sens au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și căroră aceasta le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în *pct. 5 al prezentei decizii*, referindu-se la toate motivele relevante invocate în cererea de apel, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și având în vedere faptul, că hotărârea atacată a fost verificată și în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu s-au identificat și alte motive care să condiționeze casarea acesteia.

Totodată, motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel, criticile formulate de recurent nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, astfel, constatându-se lipsa temeiurilor de casare invocate în recurs.

Colegiul lărgit subliniază, că instanța de apel corect a respins argumentele apelului, dar acestea sunt reiterate și în recursul ordinar al inculpatului Russu I., circumstanțe în care Colegiul lărgit nu consideră necesar a repeta motivarea expusă de instanța de apel. Or, potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, instanța superioară poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de instanța inferioară (Hotărârea CEDO Garcia Ruis contra Spaniei).

8.2. Astfel, instanța de recurs atestă, că probele cercetate și verificate de către instanța de apel, care au fost puse la baza hotărârilor de condamnare confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, stabilind clar existența elementelor componente ale acesteia, de aceea este neîntemeiat și recursul inculpatului privind existența erorii de drept prevăzută de pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, că *nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde.*

8.3. Colegiul penal de asemenea consideră, că sunt neîntemeiate argumentele recurentului cu referire la temeiul prevăzut de pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, că *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică*

greșită, deoarece, supunând verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocată de recurent în baza pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul statuiază ca fiind legală și întemeiată concluzia instanței de apel privind recunoașterea vinovăției inculpatului *Russu Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal*, iar recursul nu conține o motivare în baza cărei alte norme penale urmau a fi încadrate acțiunile inculpatului Russu Ivan.

8.4. Cu referire la temeiul invocat de recurent în baza pct. 16) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, că *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție*, Colegiul lărgit reține următoarele, că acest temei de casare poate fi invocat, atunci când norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție în cauze similare. Acest temei este îndreptat spre unificarea practicii judiciare.

În acest sens Colegiul lărgit menționează, că la invocarea temeiului respectiv de drept, sarcina probațiunii îi revine recurentului, care prin exemple elocvente cu referire la cauze concrete, trebuie să demonstreze faptul, că instanța de recurs în cauze anterioare a adoptat soluții contradictorii cu cele reținute în speța în cauză.

Mai mult, se mai reține și faptul, că în spețele, care pun problema divergenței de jurisprudență, rolul Curții nu este acela de a constata din oficiu asupra căror cauze s-au aplicat diferit normele de drept, ci acestea trebuie să fie indicate expres în textul recursului, pentru a fi supuse verificării.

Totodată, în această ordine de idei este necesar de menționat, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat deja în jurisprudența sa, că simpla existență a unei abordări jurisprudențiale diferite, la nivelul instanțelor naționale, asupra unor spețe similare, nu implică în mod automat o violare a dreptului la un proces echitabil. De asemenea, Curtea a admis că o unificare a jurisprudenței naționale necesită o anumită perioadă de timp, astfel încât un interval rezonabil în care coexistă mai multe soluții jurisprudențiale asupra unor situații similare, este compatibil cu dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, Colegiul lărgit conchide că motivarea recursului prin prisma pct. 16) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală se consideră necorespunzătoare cerințelor avute în vedere de legislator la stabilirea acestui temei de recurs.

8.5. Colegiul lărgit cu referire la temeiul invocat de recurent în baza pct. 1) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, că *nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei*, constată, că recurentul nu a argumentat temeinicia acestuia.

Din conținutul art. 429 alin.(1) Cod de procedură penală rezultă, că motivarea recursului împotriva hotărârii instanței de apel este obligatorie, iar potrivit art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, în cererea de recurs trebuie indicate temeiurile prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală și motivele recursului cu

argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cerințe ce n-au fost respectate de către recurent.

Prin urmare, Colegiul lărgit conchide că motivarea recursului prin prisma pct. 1) alin. (1) a art. 427 Cod de procedură penală se consideră necorespunzătoare potrivit cerințelor avute în vedere de legislator la stabilirea acestui temei de recurs.

8.6. Cu referire la temeiul invocat de recurent în baza pct. 2) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, că *instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33*, Colegiul lărgit reține, că argumentele recurentului în acest sens sunt neîntemeiate.

Din materialele dosarului Colegiul lărgit constată, că în acestea nu se regăsește decizia judecătorească în care judecătorul Melinteanu I. ar fi participat la examinarea recursului în ordinea contestării măsurii preventive, iar recurentul Russu I. nu a anexat o astfel de decizie la recursul declarat.

De asemenea Colegiul lărgit reține, că participanții la proces la examinarea cauzei dispun de dreptul de a recuza potrivit prevederilor art. 34 Cod de procedură penală judecătorul care examinează cauza, însă inculpatul Russu I., dispunând de acest drept, nu a înaintat recuzare judecătorului Melinteanu Iurie la examinarea cauzei penale în ordine de apel.

8.7. Este neîntemeiat și argumentul recurentului precum că instanțele de fond nu s-au expus asupra *plângerii/contestării în baza art. 313 Cod de procedură penală*, și în acest sens Colegiul reiterează, că instanța de apel la pronunțarea deciziei adoptate s-a condus de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, dând apreciere probelor din punct de vedere al *pertinenței, concludenței, utilității și veridicității*, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la o concluzie corectă privind vinovăția lui *Russu Ivan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal*.

Referitor la recursul ordinar suplimentar declarat de inculpatul Russu Ivan la data de 04.10.2016.

8.8. Potrivit dispozițiilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din materialele dosarului, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016 a fost pronunțată integral la 05 mai 2016, în prezența procurorului Gavrilă V. și a inculpatului Russu I., fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată și recipisa semnată de aceștia (f. d. 187, 209 Vol. II).

Potrivit art. 231 alin. (1) Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. Alin. (2) prevede, că la calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. Alin. (3) prevede că la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora

sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Astfel, în speță, termenul de 30 zile se calculează, începând cu 06 mai 2016 și se epuizează la 06 iunie 2016, iar recursul ordinar suplimentar a fost declarat de către inculpat la data de 04.10.2016.

Din cele expuse supra, instanța de recurs conchide, că recursul ordinar suplimentar declarat la data de 04.10.2016 de inculpatul Russu I. este depus peste termenul legal de 30 zile, prevăzut în art. 422 Cod de procedură penală.

În acest sens Colegiul penal statuează, că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit prevederilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Unul dintre scopurile legii procesual penale este asigurarea egalității pentru toate părțile interesate în procesul penal, însă acest deziderat impune disciplinarea activității procesuale, inclusiv și prin stabilirea unor termene peremptorii.

În acest sens, art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Astfel, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Prin urmare, Colegiul lărgit, constatând încălcarea de către recurent a prevederilor art. 422 Cod de procedură penală la faza judecării recursului ordinar, ajunge la concluzia de respingere ca inadmisibil recursul ordinar suplimentar declarat la data de 04.10.2016 de inculpat, din motiv că este depus peste termen.

Astfel, reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că, temeiurile invocate de recurent prin prisma erorilor de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 1), 2), 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat de inculpatul Russu I. la data de 04.06.2016, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 413-418 Cod de procedură penală adoptând o hotărâre legală și întemeiată, iar recursul ordinar suplimentar declarat de inculpatul Russu I. la data de 04.10.2016 a fost depus peste termenul stabilit de lege.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare, declarate de inculpatul Russu Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 aprilie 2016, în propria cauză penală, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia integrală pronunțată la **12 ianuarie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru